

 <p>Vestre Slidre Kommune</p>	<p>Drifts- og vedlikeholdsstandard</p>	<p>Utarbeidet: Etaten for landbruk/ næring og teknisk 2966 SLIDRE Telefon: 61 34 50 00</p>
<p>Kommunale veger</p>	<p>Rev.nr:</p>	<p>Rev. dato: 14.11.2018</p>

DRIFTS- OG VEDLIKEHOLDSSTANDARD FOR KOMMUNALE VEGER

Innhold

1. FORORD.....	2
2. DRENERING (grøfter, kummer og rør)	3
2.1. Grøfter	3
2.2. Sluk, sandfang og kummer.....	3
2.3. Stikkrenner og bekkeinntak.....	4
3. VEGDEKKER.....	4
3.1. Grusdekker (inkl. dekker med fresemasse).....	4
3.2. Faste dekker	5
3.3. Gjenoppbygging av skulder.....	5
4. INSTALLASJONER OG SPESIELLE ARBEIDER.....	5
4.1. Murer:.....	5
4.2. Kantstein og rekkverk (mot kjørende trafikk).....	5
4.3. Skilt, gatelys, gjerder og kantstolper, ferister, oppmerking	6
5. VEGKANT OG GRØNTAREAL.....	7
5.1. Plener og opparbeidede grøntarealer.....	7
5.2. Kantslått og krattrydding/kvisting.....	7
5.3. Skråninger inkl ras og flom.....	8
5.4. Fjellskjæringer.....	8
6. RENHOLD	8
6.1. Feiing og spyling	8
7. BRUER OG UNDERGANGER	8
7.1. Bruer og underganger	8
8. VINTERARBEIDER	9
8.1. Beredskap	9
8.2. Brøyting og snørydding.....	9
8.3. Strøing	10

1. FORORD

Denne standarden gir retningslinjer for vedlikehold av kommunale veger i Vestre Slidre kommune.

Standarden angir når et tiltak bør iverksettes.

Standarden tar utgangspunkt i dagens drifts- og vedlikeholds nivå.

Denne drifts- og vedlikeholdsstandard skal danne basis for et målstyrt vedlikehold av vegnettet.

2. DRENERING (grøfter, kummer og rør)

2.1. Grøfter

Åpne grøfter - rensk

Manuell og maskinell rensk av kanter og overvannsgrøfter, etterfølgende rengjøring (og feiing) samt eventuell opprydding og fjerning av masser.

- Overvannsgrøfter skal fungere etter hensikten, grøfting og fjerning av torvkanter utføres ved behov.
- Veger som skal reasfalteres prioriteres – asfaltplan lages før budsjettbehandling.

Kommentarer:

I dag blir det rensket etter skjønn.

Lukkede grøfter

Inspeksjon og rensk, eventuelt spyling, av lukkede drens- og overvannssystemer, samt reparasjoner og utskiftninger av rørsystemene.

- Spyling av rør fra sandfang til overvannsledning og mellom sandfang og bisluk utføres i forbindelse med slamsuging av sandfang og bisluk.
- Spyling av langsgående drenering utføres når røret har gått tett.
- Overvannsledninger som går i samme grøft som vann og spillvann driftes av Vann og Avløp.

2.2. Sluk, sandfang og kummer

Inspeksjon, tømning, rensk mm. Justeringer, skifte av topper, samt reparasjon og utskifting av kummer.

- Tømning/slamsuging av kummer skal foretas før oppslammingen har nådd 15 cm fra avløpet.
- Vannet skal så langt det lar seg gjøre være sikret fritt inn- og utløp.

Kommentarer:

Det skal føres skjema for sluktømming. Det opprettes et slukregister.

Problemkummer (kummer som må tømmes ofte) og evt over kummer som det vanligvis ikke er nødvendig å tømme skal registreres i slukregisteret.

I dag blir det tømt sluk etter erfaring og etter melding fra innbyggere.

Utskifting

- Kumlokk og slukrister må justeres eller skiftes når de:
  - ✦ stikker opp over vegdekkets overflate
  - ✦ er 2 cm eller mer under vegdekket
  - ✦ slår når biler kjører over
  - ✦ er skadet og representerer fare for gående eller syklende.
- Alle sluk- og kumrammer i asfaltert område skal ha flytende ramme og 40 tonns lokk/rist.

Kommentarer:

I rennebunner skal slukrister ligge 1-2 cm under asfaltdekke.

2.3. Stikkrenner og bekkeinntak

Arbeider med inspeksjon, rensk og spyling av stikkrenner. Videre arbeider forbundet med inn- og utløp, samt reparasjoner og utskiftninger av stikkrenner og inn/utløpskonstruksjoner.

- **Det skal utføres en fast inspeksjon med nødvendig rensk vår og høst på alle bekkeinntak og stikkrenner.**
- **I tillegg skal det alltid foretas inspeksjon av kritiske stikkrenner og bekkelukninger i forkant og etterkant av flomsituasjoner.**
- **Vannet skal så langt det lar seg gjøre være sikret fritt inn- og utløp.**
- **Det skal føres logg over utførte inspeksjoner og utførte tiltak.**

Kommentarer:

I dag tas kun bekkeinntak og kjente problemområder

Rist og innløpsarrangement foran bekkelukking skal være i orden.

Ved skade som medfører sikkerhetsrisiko, skal reparasjon utføres umiddelbart.

Øvrige skader som ikke må utbedres umiddelbart rapporteres og det utarbeides prioritert tiltaksliste.

Stikkrenner skal skiftes ut/repareres ved sammenbrudd, ved fare for sammenbrudd, når rør har glidd fra hverandre eller når setninger har medført en fyllingsgrad som utgjør en vesentlig reduksjon av kapasiteten.

Kommentarer :

Ved utskifting / reparasjon av stikkrenner bør rørdiameter vurderes. Alle utskiftninger og større reparasjoner skal avklares med bestiller i forkant av utførelsen.

Stikkrenner bør være selvrensende. Rensk blir da bare nødvendig når det har vært spesielle problemer. Renne og innløpskonstruksjon må være slik at vann ikke renner inn i vegkonstruksjonen.

Kvist og søppel må fjernes fra innløp og utløp etter snøsmeltingen og før høstflommen. Erosjonsskader bør repareres før ny vintersesong starter.

3. VEGDEKKER

Gjelder veger, plasser, gangveger og fortau

3.1. Grusdekker (inkl. dekker med fresemasse)

- **Veger skal lappes eller høvles etter behov når veien har "vaskebrett", eller hull som kan medføre skade på kjøretøy ved kjøring i tillatt hastighet.**
- **Det skal foretas en faglig vurdering.**
- **Klager fra publikum er en god indikator.**

Grusdekket skal ha tverrfall som sikrer god vannavrenning.

Standard for støvforhold:

- a) Hovedtyngden av støvdemping skal gjennomføres i april og mai.
- b) Deretter foretas suppleringer utover sommeren / høsten.
- c) Klager fra publikum må vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Kommentarer:

Det skal påføres knust grus/fjell når vegens profil ikke gir tilstrekkelig vannavrenning.

3.2. Faste dekker

- Hull og sprekker som kan representere en fare for trafikanter og kjøretøyer skal repareres omgående etter at skaden er meldt/rapportert.
- Hvis reparasjon ikke kan finne sted umiddelbart skal skadestedet merkes /sperras av.
- Hull som ikke er direkte trafikkfarlige, repareres rutinemessig

Standard for dekkefornyelse:

- Når 50 % av en ensartet strekning har skader i form av hull, sprekker, krakelering, setninger, avskalling og spor, skal registreres i reasfalteringsprogrammet.

Kontroll av utførelse skal gjennomføres av vegforvalter dersom ikke annet er avtalt.

3.3. Gjenoppbygging av skulder

- Skuldrene oppjusteres når høydeforskjell er 5 cm eller mer
- Skader som kan representere fare for trafikanter, skal merkes omgående og repareres innen 3 dager.

4. INSTALLASJONER OG SPESIELLE ARBEIDER

4.1. Murer:

- Ved setninger på mer enn 10 cm i veibanen må årsak finnes og eventuelle tiltak iverksettes.
- Murer må inspiseres straks det oppdages forandring i muren, eller det er fare for utglidning.
- Eventuelle tiltak vurderes ut fra sannsynlig utvikling av forandringen, og hvor store konsekvenser en eventuell utrasing vil få.

4.2. Kantstein og rekkverk (mot kjørende trafikk)

- Prosessen omfatter kantstein av naturstein eller betong, evt. grunnarbeider før setting. Videre rekkverk i stål, betong o.l. mot kjørende trafikk.
- Prosessen gjelder både innkjøp og levering av materiell, og oppsetting og montering.
- Dessuten nødvendige utbedringer, oppretting og utskiftninger, samt maling og vask.

Reparasjon av kantstein

- All kantstein skal være minimum 5 cm høy og sitte fast. Ved gangfelt skal kantsteinshøyden reduseres i en bredde på 1 - 1,5 m. Det aksepteres høyde opp til 2 cm i dette feltet før tiltak iverksettes.
- Kantstein som har kommet ut av stilling skal repareres senest i løpet av 1 mnd., men løse stein skal fjernes snarest. I vinterhalvåret skal løse kantstein fjernes. Reparasjon utføres snarest mulig om våren og senest innen 15 juni.

Reparasjon og vedlikehold av rekkverk

- Skadet rekkverk som kan representere trafikkkfare, skal merkes og om nødvendig også avspærres omgående, og repareres innen 3 dager.
- Brukne stolper skal skiftes ut og løse stolper skal festes. Om vinteren må utbedringen skje så snart det er praktisk mulig.

4.3.

Skilt, gatelys, gjerder, ferister og kantstolper, oppmerking

Reparasjon og renhold av skilt og kantstolper

- Trafikkskilt skal normalt være synbare på 75 m avstand når tillatt maks. kjørehastighet er 50 km/t.
- Skilt som er synlig skjeve, skal utbedres i løpet av to måneder.
- Skilt som er borte eller ikke kan leses, skal utbedres senest i løpet av tre uker.
- Ved skilt som har store trafikksikkerhetsmessig betydning, skal tiltak iverksettes umiddelbart.
- Øvrige skilt som ikke tilfredsstiller kravene til lesbarhet, skal skiftes.
- Om vinteren skal det vurderes nødvendigheten for fjerning av snø fra skilt etter avsluttet brøyting/snøvær,

Bommer og sperrer

- Bommer som er automatiskregulerte skal repareres straks det oppstår feil.
- Sperrer og andre trafikkregulerende konstruksjoner repareres innen 1 mnd.
- Dersom reparasjoner ikke kan utføres, fjernes bommen/sperren straks.

Om vinteren kan sperrer fjernes helt eller delvis for å lette vintervedlikeholdet, dersom det ikke medfører ulemper eller trafikkproblemer

Gatelys

- Feil ved veglys på hele strekninger blir reparert fortløpende, mens feil på enkelt lamper blir samlet i «reparasjonsrunde».

Rep. av gjerder (fotgjengergjerder og vanlige gjerder)

- Skader som er trafikkfarlig, skal sikres eller utbedres senest neste dag. Synlige skjevheter og skjemmende skader utbedres.

Ferister

- Trafikkfarlige skader skal sikres eller utbedres senest neste dag.
- Kjøreplate legges på før vintersesongen, og tas av etter sesongen.

Oppmerking

- Minst 50% av fotgjengerfelt, stopplinjer, piler og annen spesiell oppmerking for trafikkregulering, skal være synlig.
- I barmarksesongen skal minst 50% av langsgående oppmerking i synsfeltet være synlig.
- Etter avsluttet dekkefornyelse skal all oppmerking være utført senest innen 3 uker, eller innen 1 uke ved dekkelegging etter 1. oktober.

5. VEGKANT OG GRØNTAREALER

5.1. Plener og opparbeidede grøntarealer

- På gressplener og trafikkøyer og rasteplasser skal høyden på gress ikke overstige 15-20 cm.

5.2. Kantslått og krattrydding/kvisting

- Vegetasjon skal klippes minst 1 gang pr år i 1 – 3 m bredde eller inn til gjerdegrensen.
- Kvisting og hugging av vegetasjon som hindrer sikt og framkommelighet utføres etter behov gjennom hele året.

Kommentarer:

Naboloven gir kommunen rett til å fjerne vegetasjon som vokser inn på offentlig veiområde, men grunneier må først gis et varsel og en anledning til å gjøre arbeidet selv.

Ansvar for vedlikeholdet av arealet mellom fylkesvei og gang-/sykkelveig tilligger Statens Vegvesen.

5.3. Skråninger inkl ras og flom

- Skader som kan representere en fare for trafikanter og kjøretøyer, skal merkes omgående og meldes ifra til kommunen.

5.4. Fjellskjæringer

- Fjellskjæringer skal holdes fri for blokker/steiner som kan være en fare for trafikantene.
- Sikringsutstyr som er skadet, skal skiftes ut så snart som mulig.

Kommentarer:

Det bør foretas systematisk fjellrensk og kontroll av sikringsutstyr minst hvert 10. år.

Problematiske fjellskjæringer bør inspiseres minst hver vår.

6. RENHOLD

6.1. Feiing og spyling

- Prosessen omfatter den løpende rutinemessige feiing og renhold av alle offentlige veger og gater, fortau, torg, parkeringsplasser og busslommer.
- Prosessen omfatter også vårrengjøring av de samme arealene.
- Vårrengjøring skal være utført innen 16 mai.

I områder med stor fotgjengertrafikk kan det være behov for at det feies oftere.

- Gang- /sykkelveger skal ha rengjøring som for kjøreveger.
- Stein og glasskår fjernes straks.

Ved forsøpling av vegnettet feies og spyles dette kun etter behov og hvor uhell eller andre forhold har forårsaket forsøpling eller tilsmussing av vegen.

Kommentarer:

Gang- /sykkelveger må prioriteres for å unngå at gående og syklende velger veg med biltrafikk.

7. BRUER OG UNDERGANGER

7.1. Bruer og underganger

Mange av arbeidsoppgavene er av forebyggende karakter og bør følge faste rutiner:

Inspeksjoner:

Årlig inspeksjon:	Innen 1. september
Hovedinspeksjon:	Hvert 5. år.

Kommentarer:

Hovedinspeksjon utføres av innleid firma.
Brufundamenter må sjekkes for eventuell undergraving etter vårflommen.

Utbedring av vegbruer/gangbruer:

- Utløsende standard for spor og jevnhet i kjørebane er den samme som for faste dekker.
- Fugebeslag må ikke ligge høyere enn teoretisk topp vegdekke (f.eks. målt på rygg mellom hjulspor).
- Ved mindre skade som medfører at brua må stenges, skal reparasjon utføres så raskt som mulig.

Kommentarer:

Ved omfattende reparasjonsarbeider, f.eks. på bærende elementer, kan det bli nødvendig å stenge brua over lengre tid.

Hvilke tiltak som må gjøres av hensyn til trafikantene i denne tiden, må vurderes ut fra bl.a. omkjøringsmuligheter, trafikkmengde og stengningsperiodens lengde.

8. VINTERARBEIDER

8.1. Beredskap

- Det skal være vinterberedskap i perioden ca. 15. oktober til ca. 1. mai..
- Totalt er det 28 uker med beredskap.

8.2. Brøyting og snørydding

- Prosessen omfatter alle former for snø- og isrydding av veier, gangbaner, fortau og plasser, bortkjøring og deponering.

Snøbrøyting på gater og veier

- Uttaksgrensen for å igangsette brøytingen er senest ved 5 cm nysnø i området for den aktuelle roden.
- Påfølgende etterrydding startes umiddelbart etter at gjennombrøytingen er utført. Her skal brøytekanter fjernes slik at personer uhindret kan bevege seg inn og ut av leskur og holdeplasser samt at buss kan kjøre inn i busslommer, mot kantsteinstopp o.l. og alle bussens brukergrupper uhindret kan stige på og av bussen.
- Vegen skal brøytes/freses i full bredde.
- På veger med kantlinjer skal det minimum brøytes/freses t.o.m. kantlinjene.
- **Brøyting av fortau og gang- /sykkelveg skal være minst så bra at fotgjengere ikke velger å gå i kjørebanelen. Utførelsen må forsøkes koordinert med brøyting av kjørebanelen.**
- **Fortau og gang- /sykkelveg og parkeringsplasser plasseres i samme vegtype som tilhørende bilveg. Snø som faller og blir liggende etter (hoved)brøytingen på utløsende standard skal etterbrøytes.**
- Ved snømengde 3-5 cm og påfølgende opphold, skal roden likevel brøytes uavhengig av foranstående 5 cm snøfall.

Kommentarer:

Hovedmålsettingen for brøyting er at veggen skal være farbar for biler som er normalt utstyrt for vinterkjøring. Under vanskelige værforhold må det aksepteres at denne målsetningen i perioder ikke kan overholdes.

Målsettingen medfører at det kan være nødvendig å ta hensyn til vegens geometri ved praktisering av standarden. En veg med bratte bakker blir raskere ufremkommelig.

Hovedveger med bussruter prioriteres. Deretter gang- og sykkelveger. Andre kommunale hovedveger og, til slutt – kommunale boligveger.

Utførelse:

- Snø skal ikke deponeres i kryss
- Veger gjennombrøytes normalt med skjær eller fres i hele vegens bredde.
- Fortau, gang- og sykkelveger brøytes normalt med skjær eller fres i full bredde.
- Holdeplasser/Leskur ryddes etter hver brøyting.
- Ved overgang til mildvær skal snø/issåle som går i oppløsning tas så snart som mulig.
- Det blir strødd/saltet ved behov. Det blir ikke strødd under vedvarende snøvær.

Vaskebrett skal høvles før de oppleves som ubehagelige å kjøre på (innenfor tillatt fartsgrense).

Bortkjøring av snø

- Ved snørydding av fortau skal dette ryddes i full bredde.
- Snø fra parkeringsplasser skal fjernes når det går inn over parkeringsplassene eller når det hindrer sikt mot tilhørende veg.

8.3. Strøing

Strøing med strøsand/strøpukk

- Dersom friksjonsforholdene hindrer normalt vinterutrustede biler å komme frem og opp bakker etc., skal det strøs i kjørebane.
- Strøing utføres normalt i vanskelige stigninger, kurver og mot veikryss.
- Fortau/gangbane skal strøs minst så godt at fotgjengere ikke velger å gå i kjørebane og slik at trygg ferdsel sikres..
- Veier uten fortau skal foruten å oppnå kravene til friksjon strøs slik at myke trafikanter sikres trygg ferdsel på den ene veiskulderen.
- Parkeringsplasser skal strøs tilsvarende som for fortau og gangbane slik at trygg ferdsel sikres.

Brøytstikk:

- Brøytstikk settes ut i oktober.
- Brøytstikk skal fjernes etter vinteren i april